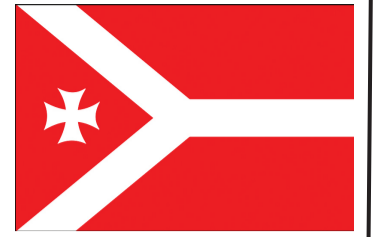

ხაშყრის ძიამბუ

№17 (48)

1 მაისი, კვირა, 2016 წელი

დღეს ადგომას, გილოცავთ! ქრისტე აფხდგას! ქეშმარიტად აფხდგას!

არ არის სასწაული, უფრო დამოწმებული, არ არის ჭეშმარიტება უფრო გასასხარი ადამიანის გულისათვის, როგორც ქრისტეს ყოვლადღებულებული მკვდრეთით აღდგომა! მოკლედ გვიყვებიან წმინდა მახარებლები უფლის აღდგომაზე, მის გამოცხადებაზე მენელსაცხებულე დედებთან და მოწაფეებთან, მაგრამ ამ მცირეოდენშიც ჩვენი გული შეიგრძნობს ამ სიხარულის სიჭარბეს, რომელმაც ალავსო გულები წმინდა კეთილმარტოებისა, იმ ზეციურ სიხარულს, რომელიც ვერ გამოიხატება სიტყვებით, და არ ავრცობს რა დაწერილებით, აჩენს მას უმეტესად აღფრთოვანებით სავსე გულის წამოძახილში: „რაბბუნი!... უფალი ჩემი და ღმერთი ჩემი!“ (ინ. 20, 16, 28). და ამ წმინდა სიხარულის გამოძახილად ჩვენ გულებში ჩნდება ჩვენი ტკბილი სააღდგომო მილოცვა „ქრისტე აფხდგა -

ძალუს ამის დანახვა; მოკვდავ თვალს არ შეეძლო, გაეძლო იმ მიუახლებელი ნათელისათვის, როგორშიც დატოვა აღდგომილმა საწოლი სიკვდილისა. ზეციურმა მაცნემ ღოღი მოაცილა საფლავს მხოლოდ იმისათვის, რათა ყველას შეძლებოდა დანახვა, რომ საფლავი უკვე ცარიელი იყო... „წმინდა მამანი და მასწავლებლები ერთხმად ამბობენ, რომ იესო ქრისტეს აღდგომა მოხდა მამლის პირველი ყვილისას, რაც წინ უძღოდა უკვე კვირა დღის გათენებას. ამიტომ მეექვსის, ანუ ჩვენი დროის თორმეტი საათის შემდეგ, კეთილმოსავი ადამიანები წვევტენ მარხვას და იწყებენ ზეიმს“. იგი აღდგა მესამე დღეს, როგორც წინასწარმეტყველი, აღდგა მესამე დღის დაწებისას, თითქოს დაეშურა კიდევ სიკვდილზე გამარჯვების უწყებას. „ადრე დადგენილების დროზე ადრე შესრულება მოწმობს ძალას, ხოლო დროის შემდგომ აღსრულება ნიშანი იქნებოდა ძალის უქონლობისა. და მეფვეც, შეპირდება რა ვინმეს რაიმე სიკეთეს განსახდურულ დღეს, შემდეგ კი სიკეთეს გააკეთებს დაპირებულზე უფრო ადრე, არა მარტო შეასრულებს დანაპირებს, არამედ უმატებს ახალ წყალობასაც, ნაქარვეი შესრულებით“ (ე. ზიგაბენი). „შეეძლო მას, - ამბობს წმ. ათანასი ალექსანდრიელი, - თვით სიკვდილის ჟამსაც აღეშრთა სხეული და სწვენებოდა ისევ ცოცხალი, მაგრამ შეგნებულად და წინდახედულად არ მოიმოქმედა ეს, რადგან იტყოდნენ, რომ სხეული საერთოდ არ მომკვდარაო“.

შეიძლება წარმოდგენა იმ საშინელებისა, რომელიც მოიცავდა ყველა დამცველს საფლავისა, იმ დროს რომ ფხიზლობდა ქრისტეს სამარის კართან? უკვე ბრწყინვალე ანგელოზის ხილვამ ღამის წვედიაღში, მათ თვალი დაუბნელა: ხოლო იყო ხილვა მისი, ვითარცა ელვა, და სამოსელი მისი სპეტაკი, ვითარცა თოვლი. იგი მთლიანად ბრწყინავდა არამიწიერი სიწმინდით, დიდებით, ღვთის დიდების ნათლით. ერთი შეხებით გადააგორა მან უხარმაზარი ღოღი გამოქვაბულის შესასვლელიდან, და აფრქვევდა რა ელვას თავის გარშემო, მშვიდად ჩამოჯდა მასზე. ხოლო საშინელები-საგან მისისა შეჰსძრწუნდეს მცუენი იგი, და იქმნეს ვითარცა მკვდარი. საშინელებისაგან გაშეშებული. „მოელი უშიშრობა რომელი მხედრისა არარაობად იქცა ზეციური არსების ერთი გამოჩენითაც კი: ერთი, ვამბობ, გამოჩენით, რადგან არ ჩანს, რომ ზეციურ მაცნეს რაიმე ეთქვას მხედართათვის, - ამბობს მთ. ეპ. ინოკენტი, - მან მხოლოდ გადააგორა ქვა საფლავიდან და მასზე დაჯდა. მაგრამ ამ ჯდომით ყველაფერი ითქვა“. ამიტომაც მხედრები, როცა გონს მოვიდნენ, მაშინვე გაიქცნენ იქიდან. ამრიგად წმ.

ჭეშმარიტად აღდგა!“ გადმოვცეთ ქრისტეს აღდგომის სასიხარულო დიდის მოვლენები თანმიმდევრობით, მათე მახარებლის მიერ მონათხრობის შემავსებელი სხვა მახარებლის მიერ უწყებულთ და ამ მოვლენებთან დაკავშირებული თეოფანე დაყუდებულის მითითებებით.

წმ. მახარებელი მათე გვაუწყებს, რომ ხოლო მწუხრი შაბათისა ის იყო გავიდა დიდი დღესასწაულის გამო დასვენების დრო, ვიდრე საფლავთან დაცვას დააყენებდნენ, რომელი განსთენებოდა ერთ-შაბათად, - ხოლო ებრაელებთან, როგორც ცნობილია დღე იწყებოდა საღამოდან, - მოვიდა მარიამ მაგდალინელი, და სხუა იგი მარიამ, ხილვად საფლავისა მის. წმინდა დედები მოვიდნენ, რათა ენახათ მათთვის ძვირფასი საფლავი, იყო თუ არა ყველაფერი ისე, როგორც დატოვეს გუშინ, და სახლში დაბრუნებულებმა თავისთან კიდევ მიიწვიეს ზებუდეს შეიღების დედა, სალომეა, წავიდნენ არომატის შესადენად იესო ქრისტეს გვამისათვის საცხებლად. იმავე საღამოს, წმინდა დედები, უეჭველია, შეხედნენ იონანასაც, იროდის სახლის გამგებლის ცოლს და სხვა დედებს, რომლებიც მოყვებოდნენ იესოს გალილიიდან და ბჭობდნენ, თუ როგორ უნდა მოქცეულიყვნენ დილით. გადაწყვეტილი იყო: ქალაქში არ გამოჩენილიყვნენ ერთად, რათა არ მიეპყროთ ყურადღება, არამედ ერთმანეთისათვის დაეცადათ საფლავთან, იოსებ არიმათიელის ბაღში, რათა ყველას ერთად შეესრულებინა იესოს სხეულის ცხება. ისინი არ ჩერდებოდნენ ერთ რომელიმე სახლში, ამიტომ არ შეეძლოთ ზუსტად იმის ცოდნა, ვინ როდის გამოვიდოდა. დაცვის შესახებ მათ არაფერი იცოდნენ. სხვათაშორის, ალბათ შუადამისას, და აჰა ძრვა იყო დიდი, მიწა ძლიერ შეიძრა „და არც შეეძლო, - ამბობს მთ. ეპ. ინოკენტი, - რომ არ შეძრულიყო, იმდენი რომ მისი წიაღიდან ახლა გამოდიოდა მკვდართაგან პირველი“, რომლის დიდებული აღდგომის მოწმენი გახდნენ ზეცისა ძალნი: რამეთუ ანგელოზი უფლისა გარდამოჰხდა ზეცით, მოვიდა და გარდააგორვა ღოღი იგი კარისა მისგან საფლავისა და დაჰსჯდა მას ზედა.

უფლის ყოვლადწმინდა გვამი საფლავში უკვე აღარ იყო. იგი აღდგა, დაბეჭდილი საფლავიდან, გამოვიდა სამარიდან ჯერ კიდევ იმ დროს, როცა ქვაც თავის ადგილას იდო, და ბეჭდებიც მთელი იყო, გამოვიდა ისევე სასწაულე-ბრივად, როგორც შემდგომ სასწაულებრივად წარდგა მოციქულებთან კარდახშულ სახლში. „მსგავსად იმისა, როგორც მოხდა მისი შობისას, როცა დაცული იქნა ბეჭედი მისი კურთხეული დედის ქალწულობისა, ასევე აღდგა, დაიცვა რა უვნებლად ბეჭდები საფლავისა“. დედამიწის მკვიდრთაგან არავინ შეიქნა ღირსი უფლის საფლავიდან დიდებული აღდგომის ხილვისა, რადგან არავინ

მენელსაცხებულე დედებისათვის ახლა სრულიად უსაფრთხო გახდა უფლის საფლავთან მიახლოება; მათ კი, მთელი ღამე, უდავოა, უძილოდ გაატარეს, რათა მოემზადებინათ ყველაფერი უფლის წმინდა სხეულის საცხებად.

ყველაზე უწინ წამოდგა საოცრად ერთგული მარიამ მაგდალინელი. შეი-

ჭეშმარიტად აღდგა ქრისტე

ძლება სურდა, რომ რაც შეიძლება ადრე მისულიყო მოძღვრის საფლავთან და შესაძლოა სადღაც გაათია ქალაქის კარიბჭის მიღმა, გათენებამდე რომ არ იღებოდა. ჯერ კიდევ სიბნელე იდგა, იგი კი უკვე იოსების ბაღში იყო; უახლო

(დასასრული II გვერდზე)

ლიმიტრი ყიფიანი – „კაცი მარადეამს თავგანწირული სამშობლო ქვეყნისათვის“

26 თებერვალს საქართველოს უდიდესი მოღვაწის, დიმიტრი ყიფიანის ხსენების დღე აღინიშნა. ქვიშხეთი კი არის ადგილი, სადაც მან ცხოვრების ყველაზე მნიშვნელოვანი წლები გაატარა. „შესაბამისად, სწორედ აქ დაიგემა მთელი რიგი ღონისძიებები წმინდანის სულის და სახელის უკვდავსაყოფად. პირველად, სტუმრებს ქვიშხეთის კულტურის სახლმა უმასპინძლა, სადაც ადგილობრივი საჯარო სკოლის ნიჭიერმა და შემოქმედმა მოსწავლეებმა ლექსები და სიმღერები უძღვნეს დიმიტრი ყიფიანს. ამ დღისთვის მუნიციპალიტეტის გამგეობელმა გიორგი გურასაშვილმა სპეციალური საჩუქარი გააკეთა ქვიშხეთის კულტურის სახლს, გადასცა მათ მუსიკალური ცენტრი.

გიორგი გურასაშვილი: გილოცავთ დღევანდელ დღეს. ეს დღე ნამდვილად მნიშვნელოვანია მოდელად საქართველოსთვის და განსაკუთრებით ჩვენი მუნიციპალიტეტისათვის. ალბათ, ცოტა მთუ იცის, რომ მხოლოდ ჩვენი ხელისუფლების პირობებში მოხერხდა, ყიფიანების სახე-სახელების მუნიციპალიტეტის მფლობელობაში გადასვლა, რამაც კონკრეტული ნაბიჯების გადადგმა გაუადვილა.

ერთი რამ დაზუსტებით მინდა ვთქვა, რომ დიმიტრი ყიფიანის სახელ-სახელები აშენდება იმ რეალური მოქმედებით, რომლებიც უკვე დაწყებულია. საკრებულოს სხდომაზე მუნიციპალიტეტის გამგეობის ინიციატივას მხარი დაუჭირა საკრებულომაც, რის მიხედვითაც, 2017 წლის დეკემბრამდე რეაბილიტაცია ნაუჭარდება სახელ-სახელებს.

ქვიშხეთის ადგილის ტაძრის წინამძღვარმა მამა ანდრია ამ წმინდანის მოსახსენიებელი პარაკლისი ადგელინა.

ღონისძიებები საინტერესოდ გაგრძელდა წმინდანის სახლ-სახელებში. გასულ წელს გაიმართა ხელოვნების საერთაშორისო ფესტივალი „ანიმა-მუნდი-2015“, სადაც ნაწილმა მხატვრებმა მათ მიერვე შექმნილი ნამუშევრები უსახსურა სახლ-სახელებს, სწორედ ეს ნახატები იყო წარმოდგენილი გამოფენაზე, ასევე, ეპოქისათვის დამახასიათებელი ანტიკვარული ჭურჭელი.

ღონისძიებას ესწრებოდნენ აკადემიკოსები: გურამ ყორანაშვილი, მიხეილ ქანთარია, დახმირ ჯოჯუა, ყველასათვის საყვარელი მსახიობი გუჯა ბურდული. თითოეულმა მათგანმა გაიხსენა უდიდესი მოღვაწის ღვაწლი და წმინდანის გზით სვლა უსურვა შეკრებილთ.

უნდა აღინიშნოს ის ფაქტიც, რომ საშუალომეცნიერების დირექტორის თამაზ ლაცაბიძის მრავალი მცდელობისა და დაუღალავი შრომით, დღის სინათლე იხილა სამტრედიის ორმა ტომმა დიმიტრი ყიფიანზე, რომელიც სტუმრებს საჩუქრად გადაეცათ. დიმიტრი ყიფიანის სახელობის საშუალომეცნიერების მედალი გადაეცა სახლ-სახელების ღვაწლმოსილ და ჩვენი გაზეთის ერთგულ მეგობარს ბატონ გივი გელაშვილს.

დიმიტრი ყიფიანის სახლი ქვიშხეთში იყო ადგილი, სადაც თავს იყრიდა იმდროინდელი

ინტელიგენცია, ეს იყო საფანი იმ რჩეული მამულიშვილებისა, სადაც იხილებოდა ქვეყნის საქირბორიტო საკითხები. თითოეული ჩვენგანისთვის კი უდიდესი პატივი იყო მათ ნაკვალევზე კვლავ ფეხის დადგმა და იმ ქართულ სულთან, ეროვნულობასთან ზიარება, რითაც მოღვაწის კარმიდამო და პაერია გაუკვნილია.

საკრებულოს თავჯდომარე ვაჟა შუბითიძე: დიმიტრი ყიფიანი არის საფიზიკო ბარათი როგორც ხაშურისათვის ისე საქართველოსთვისაც. ჩვენ ვალში ვართ მასთან, და ვცდილობთ, მისი უდიდესი ღვაწლი, შეძლებისდაგვარად, დაავასოთ. ჩვენი ქალაქის მთავარ მოედანს დაერქვა დიმიტრი ყიფიანის სახელი, დაავსეთ მისი სახელობის პრემია და ა.შ. კულტურის სამსახურის დახმარებით ჩვენ ვგეგმავთ წარწერის გაკეთებას სახლ-სახელების შემოსასვლელთან. ჩვენ ყველანაირად შევეცდებით, რომ ეს ადგილი გახდეს მომავალი თაობების სულიერი განვითარების კერა.

დიმიტრი ყიფიანის ქართველი ერის ცხოვრებაში უდიდესი ადგილი უჭირავს. XIX საუკუნე ფაქტობრივად, წარმოუდგენელია მისი მებრძოლი სულის, ღვაწლისა და თავგანწირვის გარეშე. მან უდიდესი წვლილი შეიტანა ეროვნული ცნობიერების ჩამოყალიბებაში და ქართველი ერის შეკვრა განმთავრებდა. დიმიტრი ყიფიანი რჩება ყველა დროის ერთ-ერთ უდიდეს და ღვაწლმოსილ მამულიშვილად. ის ერთნაირად იზიარებდა სამშობლოს ჭირსა და ღვინის და ყოველთვის დიდის გამბედაობით იღწოდა საქართველოს კეთილდღეობისათვის. ნიკო ლომოური მასზედ წერდა: „იგი იყო კაცი ბრძენი, პატიოსანი, მხნე, გულადი, - კაცი მარადეამს თავგანწირული სამშობლო ქვეყნისათვის“.

თ. ახალკაცი

ასე ეგებებოდნენ ადღგომას ძველ საქართველოში

ვახუშტი ბაგრატიონი ასე აღწერს ადღგომის დღესასწაულს საქართველოს სამეფო კარზე: "ხოლო ადღგომის წესი იყო ადრე ნათლებსად წირვა და შემდგომად წირვისა მცირედიოთა სანოვაგითა სირცთათა აღისხნიდნან პირთა მეფე და დიდებულნი. შემდგომად გამოვიდის მეფე და ყოველი წარწინებული და მცირეებულნი ასპარეზსა ზედა და დასვიან სამეფო თასი ოქროსი ანუ ვერცხლისა ყაბასსა ზედა, დაუწვიან სროლა მას თასსა ისარნი მოქმეთა და ჭაბუკთა, და რომელი ჩამოვადის ისრითა, მას მისციან თასი იგი. შემდგომად ამისა შექმნიან ბურთაობა. მერმე შემოვიდნან მეფისა თანა და შექმნიან ნადიმნი და პურობანი დიდნი მგოსან-სახიობთა. არამედ კათალიკონნი და ეპისკოპოსნი ვიდრემდის იყვნენ მუნ, არა იყო მწყობრთა ძალთა ცემანი, არამედ - გაღობანი. ხოლო შემდგომად წარსვლისა მათისა იყო მგოსანთა, მოძღვრალთა და ყოველთა სახიობთა ცემანი."

საადღგომო ტრადიციებს შორის გამორჩეული იყო ჭონა: ადღგომა დღეს რამდენიმე კაცი, რომელთაც მეჭონეებს ეძახდნენ, მთელ სოფელს ჩამოევიდა და საადღგომო სიმღერით დღესასწაულს ულოცავდა.

ჭონის მონაწილენი მორთულ-მოკაშულობით, დროის მიხედვით ცოტა უფრო ადრე ჩამომდგელებს ბერიკებს მოვაგონებდნენ, მათ ერთმანეთს ამგვანებდა თვით საჩუქრების გამოთხოვის წესიც. ძალიან ხშირად მოძღვრლები კვერცხებს ითხოვდნენ საჩუქრად. კვერცხს სიმბოლური მნიშვნელობა ჰქონდა - ერთი მხრივ ფრინველთა გამრავლების მიმათითებლად და მეორე მხრივ - საადღგომო წითელი კვერცხის სიმბოლური არსით. დიასახლისი მეჭონეებს კვერცხებით, ტკბილი კვერები, ხილით და ფულითაც ასაჩუქრებდა. დღის ბოლოს შეგროვილ ხორავს მთელი სოფლის ახალგაზრდობა შემოესხდებოდა და იღვინდა. ჭონაში სამღერი ლექსები დაღლოცვითი ხასიათისა იყო - დალოცვა:

კვერცი მაგრდებოდა და ჩვეულებრივი კვერცხით მისი გატეხვა ვერ ხერხდებოდა. საადღგომოდ საინტერესო ტრადიციები ჰქონდათ საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში: რაჭაში, ადღგომა დილით წირვიდან დაბრუნების შემდეგ, პურის ფაფას აკეთებდნენ, თონეში ლავაშებს აცხობდნენ. ადღგომის მეორე დღეს "გიორგონობას"

კეთილი სურვილი სახლის, ოჯახის წევრების, საქონლის და სხვათა მიმართ. საქართველოში ბევრმა იცის ჭონის მონაწილეთა ხალხური ლექსები:

„ალათასა, ბალათასა, ხელი ჩაყავ კალათასა, ქალო, კვერცი გამოვიტა, ღმერთო მოგცემს ბარაქსა!“ ან: „ჭონას ვიყავ ჭონა ვნახე, კვერცი ვერხვა ეხვეოდა, ყველაწმინდა ღვთისმშობელი სულ ამ

ზეიმობდნენ. აცხობდნენ ღობიანებს, შეკვცილებს, ბონჩუნებს; სამეგრელოში ადღგომა დღეს განსაკუთრებული ქვეყრის ლავგანის თავზე ბატკანს ან გოჭს კლავდნენ. აცხობდნენ ყველისა და კვერცხის პურის კვერებს; კახეთში საადღგომოდ ბატკანს კლავდნენ, სახლში აუცილებლად უნდა დაეკლათ ღორი. აცხობდნენ უხაშო კაკანტელებს და არიებდნენ; გურიაში ტრადიციული ლელო იმართებოდა და სხვ.

ა(ა)იპ ხაშურის მუნიციპალიტეტის გაზეთი „ხაშურის მოამბე“. დირექტორი გიორგი გოგალაძე, მისამართი: ხაშური, ტაბიძის ქუჩა №2. ტელეფონი: 24 30 27. E-mail Khashurismoambe2015@gmail.com მიმღების დასახელება: ხაზინის ერთიანი ანგარიში, საიდენტიფიკაციო კოდი 443860984, სახელმწიფო ხაზინა TRESGE22, სახაზინო კოდი: 749547499. მ-ით მონიშნული სტატია იბეჭდება დაკვეთით გაზეთი იბეჭდება თბილისში. რედაქტორი რობერტ სუხიაშვილი.

ა(ა)იპ ხაშურის მუნიციპალიტეტის გაზეთი „ხაშურის მოამბე“. დირექტორი გიორგი გოგალაძე,
მისამართი: ხაშური, ტაბიძის ქუჩა №2. ტელეფონი: 24 30 27.

E-mail Khashurismoambe 2015@gmail.com საბანკო რეკვიზიტები: სს „ლიბერთი ბანკის“ ხაშურის ფილიალი, საიდენტი-
ფიკაციო კოდი 443860984, ბანკის კოდი LBRTGE22, ანგარიში GE80LB0115114434590001.

^D-ით მონიშნული სტატია იბეჭდება დაკვეთით გაზეთი იბეჭდება თბილისში. რედაქტორი რობერტ სუხიაშვილი.